

Sygn. akt VI U 930/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 sierpnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Monika Miller-Młyńska
Protokolant:	st. sekr. sądowy Katarzyna Herman

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 27 sierpnia 2014 r. w S.

sprawy T. K. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania T. K. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S.

z dnia 11 kwietnia 2014 roku znak: (...)

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 11 kwietnia 2014 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. odmówił T. K. (1) przyznania prawa do emerytury. W uzasadnieniu wskazał, że ubezpieczony wprawdzie udowodnił posiadanie wymaganego ustawą minimum 25-letniego okresu składkowego i nieskładkowego, jednak na dzień 1 stycznia 1999 roku nie udokumentował posiadania 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach

T. K. (1) odwołał się od powyższej decyzji, podnosząc iż pracę w warunkach szczególnych wykonywał przez cały okres zatrudnienia w PGR J., tj. w latach 1979-1987. Zaznaczył, że pracował tam jako traktorzysta a dorywczo, w zastępstwie pracowników, w produkcji zwierzęcej, tj. w chlewni.

W odpowiedzi na odwołanie pełnomocnik organu rentowego wniósł o jego oddalenie w całości, podtrzymując argumentację przedstawioną w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

T. K. (1) urodził się w dniu (...). Jego łączny staż ubezpieczeniowy (udowodnione okresy składkowe i nieskładkowe) na dzień 1 stycznia 1999r. wynosił 26 lat, 1 miesiąc i 14 dni.

Ubezpieczony przystąpił do Otwartego Funduszu Emerytalnego, jednak jednocześnie z wnioskiem o emeryturę złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na jego rachunku w OFE na dochody budżetu państwa.

Wniosek o emeryturę złożył w organie emerytalnym w dniu 28 listopada 2013 roku.

Okoliczności niesporne, a nadto dowody - dokumenty w aktach ZUS O/S. dot. T. K..

T. K. (1) w dniu 5 lutego 1979r. podjął pracę w Zakładzie Rolnym w J.. Ubiegał się wówczas o pracę na stanowisku traktorzysty; posiadał już bowiem w tym czasie prawo jazdy kategorii (...). Podpisana przez niego umowa o pracę dotyczyła jednak zatrudnienia jako pracownik fizyczny stały w produkcji roślinnej, w pełnym wymiarze czasu pracy.

W sierpniu 1980r. ubezpieczony wystąpił do kierownictwa zakładu pracy z wnioskiem o podwyższenie mu stawki wynagrodzenia. Na jego pisemnym podaniu przełożony uczynił adnotację „pracownik gorzelni oraz traktorzysta wywiązuje się z obowiązków należycie”.

Z kolei na angażach doręczanych T. K. przez pracodawcę w latach 1984-1986 jako zajmowane przez niego stanowisko pracodawca wskazywał „pracownik fizyczny produkcji zwierzęcej”.

W maju 1985r. u T. K. przeprowadzono badania laboratoryjne na obecność choroby zakaźnej. W karcie badania w miejscu przeznaczonym na wskazanie nazwy zakładu pracy i zajmowanego stanowiska wpisano „pracuje lat 6 – chlewnicz”.

W dniu 16 lipca 1985r. T. K. przekazał trzodę chlewną – 347 sztuk tuczników – pracownikom (...) – C.i H. A.. C. A. (1)w roku 1985 i 1986 był w tym zakładzie zatrudniony na stanowisku chlewnicza.

Pracodawca na zakończenie stosunku pracy nie wystawił T. K. świadectwa wykonywania prac w szczególnych warunkach, a jedynie „zwykłe” świadectwo pracy, w którym wskazał, że ubezpieczony zatrudniony był jako „pr. chlewni, a ostatnio zajmował stanowisko traktorzysty”. Obecnie zakład pracy już nie istnieje.

W okresie pracy w (...) ubezpieczony wykonywał pracę traktorzysty. Wykonywanie przez niego tego rodzaju pracy stałe i w pełnym wymiarze czasu pracy trwało jednak krócej niż cztery lata.

Dowody:

- dokumentacja w aktach osobowych dot. T. K.z okresu zatrudnienia w (...) – k. 18 akt sądowych;
- dokumentacja w aktach osobowych C.i H. A.z okresu zatrudnienia w (...) – k. 48 akt sądowych.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie nie mogło doprowadzić do zmiany zaskarżonej decyzji.

H. L. w toku niniejszego postępowania domagał się przyznania mu prawa do tzw. wcześniejszej emerytury, w związku z osiągnięciem przez niego wieku 60 lat i przepracowaniem ponad 15 lat w warunkach szczególnych. Ponieważ jest on jednak osobą urodzoną po dniu 31 grudnia 1948 roku, prawo do takiej emerytury mógł nabyć wyłącznie niejako w drodze wyjątku, po spełnieniu ściśle określonych przepisami wymogów.

I tak, zgodnie z przepisem art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2013r., poz. 1440, dalej jako: ustawa emerytalna), ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego, wynoszącego co najmniej 60 lat dla kobiet i co najmniej 65 lat dla mężczyzn, z zastrzeżeniem art. 46, 47, 50, 50a i 50e i 184.

W myśl przepisu art. 184 ust. 1 i 2 ustawy emerytalnej - ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32 (tj. w przypadku mężczyzn – 60 lat), 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku 65 lat - dla mężczyzn oraz

2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 (co najmniej 25 lat dla mężczyzn).

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Wykaz prac zaliczanych do prac w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze zamieszczony został w załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 z późn. zm.). Przepis §4 ust. 1 tego rozporządzenia stanowi przy tym, że pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,

2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

W myśl przepisu §2 powołanego aktu prawnego, okresami pracy uzasadniającymi prawo do emerytury są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Okresy pracy, o którym mowa stwierdza przy tym zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 cytowanego rozporządzenia lub w świadectwie pracy.

W załączniku do powyższego rozporządzenia, w Wykazie A w dziale VIII dotyczącym prac w budownictwie i przemyśle materiałów budowlanych, pod pozycją 2 wykazano, że pracą w szczególnych warunkach są „prace kierowców ciągników, kombajnów lub pojazdów gąsienicowych”.

Odnosząc powyższe do niniejszej sprawy, trzeba wskazać, iż T. K. domagał się w jej toku ustalenia, że pomimo iż nie był w stanie przedłożyć wystawionego przez pracodawcę świadectwa pracy w szczególnych warunkach, to jednak taką pracę faktycznie wykonywał przez cały okres pracy w(...), gdyż pracował jako traktorzysta. Powyższe chciał wykazać przy pomocy zeznań dwóch świadków – swoich współpracowników z tego okresu. Sąd przeprowadził zawnioskowane przez ubezpieczonego dowody, uznał jednakże, że wobec wątpliwości, jakie powstały po uważnej lekturze dokumentów znajdujących się w jego aktach osobowych ze spornego okresu zatrudnienia, zeznania świadków nie mogą zostać uznane za miarodajne i doprowadzić do zmiany zaskarżonej decyzji i przyznania ubezpieczonemu prawa do emerytury.

Należy wskazać, iż zarówno świadkowie, jak i ubezpieczony zeznali iż w czasie pracy w (...)T. K. pracował przede wszystkim jako traktorzysta, a tylko niekiedy, doraźnie, w ramach zastępstw nieobecnych pracowników był kierowany do pracy w chlewni. Wyjaśniali przy tym, iż fakt kierowania właśnie T. K. do takiej pracy był spowodowany tym, że mieszkał on w K., gdzie mieściła się chlewnia. W ocenie sądu zeznania te nie mogą jednak zostać skutecznie przeciwstawione treści dokumentów znajdujących się w aktach osobowych T. K., z których wynika, iż pracę traktorzysty – jako stałą - wykonywał dopiero w ostatnim okresie zatrudnienia (daty początkowej nie można ustalić, ale na pewno nie było to wcześniej niż 16 lipca 1985r.), zaś wcześniej traktowany był przez pracodawcę przede wszystkim jako pracownik chlewni – chlewnistrz. Trzeba zaznaczyć, iż sądowi w składzie rozpoznającym niniejszą sprawę wiadomym jest, niejako z urzędu, z racji rozpoznania już co najmniej kilkuset podobnych spraw, iż w latach

osiemdziesiątych ubiegłego wieku w Państwowych Gospodarstwach Rolnych dokumentacja medyczna była często prowadzona niestarannie. Nie można jednak przejść do porządku dziennego nad faktem, iż w żadnym z angaży T. K. z lat 1979-1985 pracodawca nie określił nazwy jego stanowiska jako „traktorzysty”, najczęściej używał zaś nazwy „pracownik produkcji zwierzęcej” (jedynie w umowie o pracę wpisano: „pracownik produkcji roślinnej”). Przeciwnie, w aktach tych znajduje się karta badań medycznych z roku 1985, gdzie wskazano, że ubezpieczony pracuje jako chlewnicz. W tych samych aktach znalazł się też protokół przekazania przez T. K. C. A. (2) trzody chlewnej. Identyczny protokół został dołączony do akt osobowych C. A. (1), które zostały nadesłane do akt niniejszej sprawy i z którymi sąd także się zapoznał. Skoro zaś w okresie następującym bezpośrednio po przekazaniu owej trzody C. A. (1) pracował w ZR J. jako chlewnicz, zaś jego żona, H., także wymieniona we wskazanym protokole, została po dniu 16 lipca zatrudniona jako pracownik chlewni, niemożliwym było uznanie, że T. K. (1) nie świadczył przed dniem 16 lipca 1985r. na stałe pracy w chlewni. Gdyby bowiem faktycznie, tak jak zeznał on sam oraz świadkowie, pracował tam tylko doraźnie, na zastępstwo, z pewnością nie byłby główną osobą odpowiedzialną za trzodę chlewną, przekazującą swoje obowiązki nowemu chlewniczowi. Należy też założyć, że gdyby faktycznie przez większość czasu, przez cały okres zatrudnienia, wykonywał pracę traktorzysty, pracodawca z pewnością zaznaczyłby to w wystawionym mu świadectwie pracy. Skoro zaś tak się nie stało, koniecznym jest uznanie, że w rzeczywistości przez większość zatrudnienia w (...), tj. w latach 1979-1985, ubezpieczony niewątpliwie wykonywał pracę traktorzysty, jednak nie czynił tego stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, co jest warunkiem koniecznym do zaliczenia tego okresu do stażu pracy w warunkach szczególnych. Pracę taką w ocenie sądu mógł natomiast wykonywać najwcześniej od 17 lipca 1985r.; oznacza to jednak, że jego łączny staż pracy w warunkach szczególnych nie przekracza wymaganego ustawowo minimum 15 lat (ubezpieczony poza okresem pracy w ZR J. udowodnił tylko 10 lat, 11 miesięcy i 29 dni takiej pracy).

Mając na uwadze powyższe, koniecznym stało się oddalenie odwołania, o czym orzeczono na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

ZARZĄDZENIE

1. (...)
2. (...)
3. (...)

SSO Monika Miller-Młyńska